

דף מידע לצוות בית-הספר – PANS/PANDAS (כולל התאמות לימודיות)

מה זה?

PANS/PANDAS הם מצבים נוירו-פסיכיאטריים בילדים/נוער, הקשורים לתגובה חיסונית אחרי זיהום (לעיתים סטרפטוקוק). התגובה עלולה להשפיע על תפקוד מוחי ולגרום לשינויים רגשיים, התנהגותיים וקוגניטיביים—לעיתים בפתאומיות או בגלים.

מה עשוי להופיע בבית-הספר?

תסמינים אפשריים במסגרת:

- OCD/מחשבות טורדניות והתנהגויות חזרתיות
- טיקים מוטוריים/קוליים
- חרדה (כולל חרדה סביב בית-הספר)
- רגישות חושית (רעש בכיתה/מסדרון)
- אימפולסיביות, קשב ירוד, ירידה בריכוז
- שינויים בכתב היד ו/או ירידה פתאומית בביצועים לימודיים
- תכיפות במתן שתן
- אכילה מצומצמת/הימנעויות

התאמות מומלצות

מהורים ומסגרות מדווח שעוזר במיוחד:

- תוספת זמן במבחנים/מטלות
- הקלות בכתיבה: הקלדה/מחשב, דפי תרגול מצומצמים, מארגנים גרפיים
- התאמות במתמטיקה: מחשבון/עזרים מוחשיים (לפי הצורך והנהלים)
- הפסקות קצרות במהלך שיעור/מבחן
- מרחב בטוח/חדר שקט בעת הצפה או התלקחות
- תמיכה התנהגותית חיובית והפחתת סטרים (סטרים מחמיר תסמינים)
- התאמת משימות הדורשות מאמץ מתמשך/מוטוריקה עדינה
- תכנון היעדרויות רפואיות: השלמת חומר, תיאום חזרה, גמישות בהגשות

“נוהל התלקחות” מומלץ לבית-ספר

- להגדיר איש קשר (מחנכת/יועצת/רכזת הכלה ושילוב) ותהליך קצר: לאן התלמיד הולך, מי מלווה, ומתי מעדכנים הורים.
- לדווח להורים על שינוי חד בתפקוד/אכילה/הישגים.
- לדווח להורים על גלי תחלואה בכיתה/שכבה כשאפשר.